

แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาวิทยาการคำนวณและการออกแบบ บูรณาการคุณธรรมอัตลักษณ์

ชั้น ม.๓

นางบุษราตรี เพ็ชรสุวรรณ

ตำแหน่งครูผู้ช่วย

โรงเรียนตะเคียนะวิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สงขลา สตุล

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ 3 ใช้อย่างปลอดภัยและชอบธรรม

เรื่อง ลิขสิทธิ์

รหัสวิชา ว23103

รายวิชา วิทยาการคำนวณ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เทคโนโลยี

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ 4 เทคโนโลยี

มาตรฐาน ว 4.2 เข้าใจและใช้แนวคิดเชิงคำนวณในการแก้ปัญหาที่พบในชีวิตจริงอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนรู้การทำงาน และการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้เท่าทัน และมีจริยธรรม

ตัวชี้วัด

ว 4.2 ม.3/4 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัย และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ใช้ลิขสิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรม

2. จุดประสงค์การเรียนรู้สู่ตัวชี้วัด

- อธิบายลักษณะของผลงานที่ได้รับลิขสิทธิ์และการใช้สิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรม (Fair Use) ได้ (K)
- วิเคราะห์สถานการณ์เกี่ยวกับการใช้สิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรมได้ (K, P)
- สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ และการใช้สิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรมได้ (P)
- ตระหนักถึงความสำคัญของลิขสิทธิ์และการใช้สิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรม (A)

3. สาระสำคัญ

ลิขสิทธิ์ คือ สิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่เจ้าของผลงานจะกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับงานที่ได้อำนาจโดยการใช้สติปัญญาความรู้ ความสามารถ และความวิริยะอุตสาหะของตนเองในการสร้างสรรค์ ไม่ลอกเลียนแบบงานของผู้อื่น โดยงานที่สร้างสรรค์ต้องเป็นงานตามประเภทกฎหมายลิขสิทธิ์ให้คุ้มครอง โดยผู้สร้างสรรค์จะได้รับความคุ้มครองทันทีที่สร้างสรรค์โดยไม่ต้องจดทะเบียน

การละเมิดลิขสิทธิ์ คือ เป็นความผิดทางที่เกิดจากการทำซ้ำ ลอกเลียนแบบ ทำซ้ำ ดัดแปลงผลงานของผู้อื่น เพื่อการค้าและหวังผลกำไร ยกเว้นจะได้รับการอนุญาตการใช้สิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรม (Fair Use) ในปัจจุบันมีการใช้พระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มาควบคุมในส่วน of ลิขสิทธิ์

4. สมรรถนะหลักและสมรรถนะย่อย

ICA5 การใช้ ICT อย่างเหมาะสม (appropriate use of ICT)

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ตารางการวิเคราะห์ตัวชี้วัด พฤติกรรมและสมรรถนะของผู้เรียนตามแนวทาง สสวท.

ที่	ตัวชี้วัด	สมรรถนะ PISA				
		สมรรถนะทางเทคโนโลยี ตามแนวทาง สสวท.				
		ICA1	ICA2	ICA3	ICA4	ICA5
1	ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัยและมีความรับผิดชอบต่อสังคม ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ใช้ลิขสิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรม					✓

6. บูรณาการคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน

- 6.1 ซื่อสัตย์
- 6.2 จิตอาสา
- 6.3 พอเพียง
- 6.4 รับผิดชอบต่อสังคม

7. สารการเรียนรู้

- ความหมายของลิขสิทธิ์
- สิ่งที่ไม่ใช่ลิขสิทธิ์
- การใช้สิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรม (Fair Use)
- ลิขสิทธิ์และการใช้งานโดยชอบธรรม
- การละเมิดลิขสิทธิ์

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำ

- 8.1. ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้
- 8.2. ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยให้ทำแบบทดสอบ เรื่อง ลิขสิทธิ์ (ก่อนเรียน) ใช้การทดสอบรูปแบบการใช้โปรแกรม Kahoot โดยปลูกฝังเรื่องความซื่อสัตย์ในการทำข้อสอบ
- 8.3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการทำแบบทดสอบ เรื่อง ลิขสิทธิ์ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นที่ต้องเรียนเรื่อง ลิขสิทธิ์

ขั้นสอน

- 8.4. ครูเปิดวีดิทัศน์ “ทำความเข้าใจกับลิขสิทธิ์”
(URL: <https://www.youtube.com/watch?v=fXtkCDe1ui4>)
- 8.5. นักเรียนวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคลิปวิดีโอที่ได้ดูไป
- 8.6. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง ลิขสิทธิ์ เพิ่มเติม
- 8.7. นักเรียนทำใบกิจกรรมที่ 2.1 เรื่อง ลิขสิทธิ์ โดยนักเรียนเขียนอธิบายจากการวิเคราะห์สถานการณ์ที่ให้นั้นถูกหรือผิดลิขสิทธิ์หรือไม่ อย่างไร (ใบกิจกรรมที่ 2.1 มีตัวอย่างสถานการณ์ทั้งหมด 2 สถานการณ์)
- 8.8. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากใบกิจกรรมที่ 2.1 จากสถานการณ์ที่ให้นั้นถูกหรือผิดลิขสิทธิ์หรือไม่ อย่างไร และปลูกฝังความรับผิดชอบในการนำผลงานของผู้อื่นมาใช้ให้ถูกต้อง
- 8.9. นักเรียนแบ่งกลุ่มเพื่อสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ และการใช้งานโดยชอบธรรมจากสื่อต่าง ๆ ตามใบกิจกรรมที่ 2.2 เรื่อง ลิขสิทธิ์นี้ของใคร รวมถึงใช้ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตอย่างไรให้ถูกลิขสิทธิ์ โดยนักเรียนกลุ่มใด หรือ สมาชิกกลุ่มใดไม่เข้าใจเนื้อหาที่จะให้นักเรียนที่สามารถถ่ายทอดหรือตอบปัญหาให้เพื่อนได้ อาสาช่วยเหลือกันเพื่อให้งานสำเร็จ และให้นักเรียนทำการนำเสนอ โดยเลือกใช้สื่อในการนำเสนอที่ประหยัดที่สุดเพื่อส่งเสริมเรื่องความพอเพียง
- 8.10. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากใบกิจกรรมที่ 2.2 เรื่อง ลิขสิทธิ์นี้ของใคร

ขั้นสรุป (5 นาที)

- 8.11. นักเรียนทำแบบทดสอบ เรื่อง ลิขสิทธิ์ (หลังเรียน)
- 8.12. นักเรียนดูวีดิทัศน์ “เราจะปล่อยให้มันเป็นแบบนี้จริงๆหรือ”
(URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ASB8SxN4qyo>)
หรือสื่ออื่น ๆ ที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงกัน (เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญในการใช้ลิขสิทธิ์โดยชอบธรรม)
- 8.13. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวทางปฏิบัติตามการใช้ลิขสิทธิ์โดยชอบธรรมและรับผิดชอบต่อสังคม โดยให้นักเรียนทำเป็นสรุปความรู้แล้วโพสต์ลงในกระดานอิเล็กทรอนิกส์ เช่น โปรแกรม Padlet

9. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

- 9.1. วีดิทัศน์ “รู้ทันลิขสิทธิ์ EP.1 ตอน ทำความรู้จักกับลิขสิทธิ์”
(URL: <https://www.youtube.com/watch?v=fXtkCDe1ui4>)
- 9.2. วีดิทัศน์ “เราจะปล่อยให้มันเป็นแบบนี้จริงๆ หรือ (กรมทรัพย์สินทางปัญญา)”
(URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ASB8SxN4qyo>)

- 9.3. แบบทดสอบ เรื่อง ลิขสิทธิ์
- 9.4. ใบความรู้ เรื่อง ลิขสิทธิ์
- 9.5. ใบกิจกรรมที่ 2.1 เรื่อง ลิขสิทธิ์
- 9.6. ใบกิจกรรมที่ 2.2 เรื่อง ลิขสิทธิ์นี้ของใคร

10. การวัดและประเมินผล

ตัวชี้วัด	ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือการประเมิน	ผู้ประเมิน	เกณฑ์ประเมิน
1. อธิบายลักษณะของผลงานที่ได้รับลิขสิทธิ์และการใช้สิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรม (Fair Use) ได้ (K)	การตอบคำถาม/ ใบกิจกรรม	ตรวจคำตอบ/ ใบกิจกรรม/ สังเกตและประเมินพฤติกรรม	แบบทดสอบ/แบบประเมิน/แบบสังเกตพฤติกรรม	ครู	มีระดับคุณภาพผ่าน/พอใช้ขึ้นไป
2. วิเคราะห์สถานการณ์เกี่ยวกับการใช้สิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรมได้ (K, P)	ใบกิจกรรม	ตรวจคำตอบ/ ใบกิจกรรม/ สังเกตและประเมินพฤติกรรม	แบบประเมิน/แบบสังเกตพฤติกรรม	ครู	มีระดับคุณภาพผ่าน/พอใช้ขึ้นไป
3. สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ และการใช้สิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรมได้ (P)	ใบกิจกรรม/ข้อมูลที่สืบค้น	ตรวจคำตอบ/ ใบกิจกรรม/ สังเกตและประเมินพฤติกรรม	แบบประเมิน/แบบสังเกตพฤติกรรม	ครู	มีระดับคุณภาพผ่าน/พอใช้ขึ้นไป
4. ตระหนักถึงความสำคัญของลิขสิทธิ์และการใช้สิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรม (A)	การตอบคำถาม/ ใบกิจกรรม	ตรวจคำตอบ/ ใบกิจกรรม/ สังเกตและประเมินพฤติกรรม	แบบทดสอบ/แบบประเมิน/แบบสังเกตพฤติกรรม	ครูและนักเรียน	มีระดับคุณภาพผ่าน/พอใช้ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน

รายการประเมิน	เกณฑ์ระดับคุณภาพ (คะแนน)			
	ไม่ผ่าน/ปรับปรุง (0)	พอใช้ (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม (3)
1. อธิบายลักษณะของผลงานที่ได้รับลิขสิทธิ์และการใช้สิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรม (Fair Use) ได้ (K)	ไม่สามารถอธิบายลักษณะของผลงานที่ได้รับลิขสิทธิ์และการใช้สิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรม (Fair Use) ได้	สามารถอธิบายลักษณะของผลงานที่ได้รับลิขสิทธิ์และการใช้สิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรม (Fair Use) ได้ แต่ไม่สามารถบอกตัวอย่างและให้เหตุผลประกอบได้	สามารถอธิบายลักษณะของผลงานที่ได้รับลิขสิทธิ์และการใช้สิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรม (Fair Use) ได้ และสามารถบอกตัวอย่างและให้เหตุผลประกอบได้ แต่ไม่สอดคล้องและไม่ครอบคลุม	สามารถอธิบายลักษณะของผลงานที่ได้รับลิขสิทธิ์และการใช้สิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรม (Fair Use) ได้ และสามารถบอกตัวอย่างและให้เหตุผลประกอบได้อย่างถูกต้องอย่างสอดคล้องและครอบคลุม
2. วิเคราะห์สถานการณ์เกี่ยวกับการใช้สิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรม ได้ (K, P)	ไม่สามารถวิเคราะห์ได้/วิเคราะห์ที่ไม่ถูกต้อง	วิเคราะห์ได้ถูกต้อง ว่าใช้ลิขสิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรม หรือไม่ แต่ไม่ให้เหตุผลประกอบ	วิเคราะห์ได้ถูกต้อง ว่าใช้ลิขสิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรม หรือไม่ และให้เหตุผลประกอบได้ถูกต้อง แต่ไม่สอดคล้องหรือไม่ครอบคลุม	วิเคราะห์ได้ถูกต้อง ว่าใช้ลิขสิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรม หรือไม่และให้เหตุผลประกอบได้ถูกต้อง สอดคล้อง ครอบคลุม
3. สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ และการใช้สิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรมได้ (P)	ไม่สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ และการใช้สิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรมได้	สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ และการใช้สิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรมได้ แต่ข้อมูลไม่ตรงตามวัตถุประสงค์	สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ และการใช้สิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรมได้ตามวัตถุประสงค์เป็นส่วนใหญ่	สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ และการใช้สิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรมได้อย่างถูกต้องและครบถ้วนตามวัตถุประสงค์
4. ตระหนักถึงความสำคัญของลิขสิทธิ์และการใช้สิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรม (A)	ไม่ระบุชื่อและแหล่งที่มาของข้อมูลที่สืบค้น	ระบุชื่อและแหล่งที่มาของข้อมูลที่สืบค้นแค่บางข้อมูล	ระบุชื่อและแหล่งที่มาของข้อมูลที่สืบค้นได้เป็นส่วนใหญ่	ระบุชื่อและแหล่งที่มาของข้อมูลที่สืบค้นได้ครบถ้วนทุกข้อมูล

องค์ประกอบในการประเมิน/รายการประเมิน	น้ำหนักคะแนน	คะแนนเต็ม
1. อธิบายลักษณะของผลงานที่ได้รับลิขสิทธิ์และการใช้สิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรม (Fair Use) ได้ (K)	2	6
2. วิเคราะห์สถานการณ์เกี่ยวกับการใช้สิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรมได้ (K, P)	3	9
3. สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ และการใช้สิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรมได้ (P)	2	6
4. ตระหนักถึงความสำคัญของลิขสิทธิ์และการใช้สิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรม (A)	3	9
รวม	10	30

เกณฑ์การให้คะแนนและแปลผลระดับคุณภาพ

คะแนน	ระดับคุณภาพ
27-30	ดีเยี่ยม
21-26	ดี
15-20	ผ่าน/พอใช้
0-14	ไม่ผ่าน/ปรับปรุง

สรุปผลการประเมิน

ผ่าน มีระดับคุณภาพ ผ่าน/พอใช้ขึ้นไป
 ไม่ผ่าน มีระดับคุณภาพ ไม่ผ่าน/ปรับปรุง

หมายเหตุ: เกณฑ์การวัดและประเมินผลทั้งหมด เป็นเพียงแค่เกณฑ์ที่ควรประเมินในแผน ครูสามารถปรับเกณฑ์ระดับคุณภาพได้ตามความเหมาะสม (เช่น เพิ่มเป็น 5 ระดับ หรือคะแนนต่ำสุดคือ 1 คะแนน) ในส่วนของน้ำหนักคะแนนก็สามารถปรับตามดุลพินิจของครูในการประเมินนักเรียนในห้องได้เช่นเดียวกัน หรือแม้กระทั่งการสร้างเกณฑ์ประเมินเฉพาะ เพื่อประเมินการทำกิจกรรมกลุ่มหรือการทำใบกิจกรรมก็สามารถทำได้

9. บันทึกผลหลังการสอน

9.1 สรุปผลการเรียนการสอน

9.1.1 นักเรียนจำนวนคน
ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้คน คิดเป็นร้อยละ.....
ไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้คน คิดเป็นร้อยละ.....

ได้แก่

1.(ชื่อนักเรียน).....

2.(ชื่อนักเรียน).....

นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้แก่

1.(ชื่อนักเรียน).....

2.(ชื่อนักเรียน).....

9.2 ปัญหา/อุปสรรค

(ผลการประเมินที่ไม่เป็นไปตามจุดประสงค์ตัวชี้วัด คุณลักษณะหรือสมรรถนะของผู้เรียน)

9.3 แนวทางแก้ไข/แนวทางการพัฒนา

(แนวทางการแก้ปัญหา/พัฒนานักเรียนให้ได้ ตามตัวชี้วัด คุณลักษณะ หรือสมรรถนะของผู้เรียน)

ลงชื่อ.....

(นางบุญราตรี เพ็ชรสุวรรณ.)

ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย

ความเห็นของหัวหน้าสถานศึกษา/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

แผนการจัดการเรียนรู้ของ.....สรุปผล ดังนี้

1. เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่

นำไปใช้ได้จริง

ควรปรับปรุงก่อนนำไปใช้ (ระบุ)

.....

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน

เน้นการคิด

มีการบูรณาการ

ฝึกทักษะการปฏิบัติจริง

มีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวชฎิมา อินทร์จันทร์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนตะเคียนวิทยาคม

แบบทดสอบ ลิขสิทธิ์

คำชี้แจง จงตอบคำถามให้ถูกต้อง

1. เหตุการณ์ในข้อใดทำให้ลิขสิทธิ์เกิดขึ้น

- ก. เด็กหญิงฟ้าวาดรูปเครื่องบิน
ข. เด็กหญิงดาวแชร์ภาพของเพื่อนทางโซเชียล
ค. เด็กหญิงชมฟูถ่ายเอกสารจากหนังสือ
ง. เด็กหญิงเมย์ร้องเพลงลอยกระทงหลงทาง

2. เด็กหญิงวันดีไปถ่ายรูปกับเด็กหญิงวันเพ็ญ แต่เด็กหญิงวันดีเป็นคนถ่ายรูปดอกกุหลาบ แล้วโพสต์ลงโซเชียลของเด็กหญิงนิดหน่อย อยากทราบว่าเจ้าของลิขสิทธิ์นี้คือใคร

- ก. เด็กหญิงวันเพ็ญ
ข. เด็กหญิงวันดี
ค. เด็กหญิงนิดหน่อย
ง. ไม่มีใครเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์

3. ข้อใดไม่เป็นลิขสิทธิ์

- ก. ข่าวประจำวัน
ข. เพลง
ค. การ์ตูน
ง. ภาพยนตร์

4. ข้อใดอาจมีความเสี่ยงในการละเมิดลิขสิทธิ์

- ก. เด็กชายอ้อมแจ้งเวลาฉายภาพยนตร์ให้เพื่อนทราบ
ข. นักข่าวแสดงข่าวข้อเท็จจริง
ค. เด็กชายหนุ่มดาวน์โหลดคลิปไปจาก YouTube
ง. เด็กชายพีซึ้อรูปจากแหล่งที่ขายรูป

5. เจ้าของลิขสิทธิ์สามารถทำอะไรได้บ้าง

- ก. ขาย
ข. ให้เช่า
ค. ดัดแปลง
ง. ถูกทุกข้อ

ใบความรู้ เรื่อง ลิขสิทธิ์

ลิขสิทธิ์

ลิขสิทธิ์ ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 ได้ให้ความหมายว่า ลิขสิทธิ์ หมายถึง สิทธิแต่ผู้เดียวที่กฎหมายรับรองให้ผู้สร้างสรรค์กระทำการใด ๆ เกี่ยวกับงานประเภทรวรรณกรรม นาฏกรรม ศิลปกรรม ดนตรีกรรม โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ สิ่งบันทึกเสียง งานแพร่เสียงแพร่ภาพ หรืองานอื่นใดในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ ที่ตนได้ทำขึ้น อันได้แก่ สิทธิที่จะทำซ้ำ ดัดแปลง หรือนำออกโฆษณา รวมทั้งอนุญาตให้ผู้อื่นนำงานนั้นไปทำเช่นนั้นด้วย ทางด้านกรมทรัพย์สินทางปัญญา กล่าวว่า ลิขสิทธิ์ คือ สิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ริเริ่มโดยการใช้สติปัญญา

ความรู้ ความสามารถ และความวิริยะอุตสาหะของตนเองในการสร้างสรรค์ โดยไม่ลอกเลียนแบบงานของผู้อื่น โดยงานที่สร้างสรรค์ต้องเป็นงานตามประเภทกฎหมายลิขสิทธิ์ให้คุ้มครอง โดยผู้สร้างสรรค์จะได้รับความคุ้มครองทันทีที่สร้างสรรค์โดยไม่ต้องจดทะเบียน

สิ่งที่ไม่มิลิขสิทธิ์

1. ข่าวประจำวัน และข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่มีลักษณะเป็นเพียงข่าวสาร อันมิใช่ในงานในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ
2. รัฐธรรมนูญและกฎหมาย
3. ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง คำชี้แจง และหนังสือโต้ตอบของหน่วยงานงานของรัฐ
4. คำพิพากษา คำสั่ง คำวินิจฉัย และรายงานของทางราชการ
5. คำแปลและการรวบรวมคำสิ่งต่าง ๆ ตาม ข้อ 1 ถึง ข้อ 4 ที่กระทรวง ทบวง กรม หรืองานอื่นใดของรัฐหรือของท้องถิ่นจัดทำขึ้น

หลักเกณฑ์การพิจารณาการใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม

พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 ได้บัญญัติเรื่องข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ไว้ในมาตรา 32 โดยกำหนดให้การใช้งานลิขสิทธิ์ในบางลักษณะสามารถทำได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์เพราะถือว่าเป็นการใช้ที่เป็นธรรม เช่น การใช้งานในการเรียนการสอน การเสนอรายงานข่าว หรือการใช้งานโดยบรรณารักษ์ห้องสมุด แต่การใช้งานลิขสิทธิ์ดังกล่าวตามที่พระราชบัญญัติกำหนดไว้จะต้องอยู่ภายใต้หลักการสำคัญ 2 ประการ ประกอบกัน คือ

1. ต้องไม่ขัดต่อการแสวงหาประโยชน์จากงานอันมีลิขสิทธิ์ตามปกติของเจ้าของลิขสิทธิ์
2. ต้องไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิอันชอบด้วยกฎหมายของเจ้าของลิขสิทธิ์เกินสมควร

ยกตัวอย่างเช่น ในการรายงานข่าวภาพยนตร์เรื่องหนึ่ง ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการฆาตกรรม และการสืบหาตัวคนร้าย ได้มีการเปิดเผยว่าคนร้ายคือใครซึ่งถือว่าเป็นสาระสำคัญของภาพยนตร์เรื่องดังกล่าว การรายงานข่าวเช่นนี้แม้ไม่ขัดต่อการแสวงหาผลประโยชน์ตามปกติของเจ้าของลิขสิทธิ์ แต่อาจถือว่าเป็นการกระทบกระเทือนสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์เกินสมควร เพราะอาจทำให้คนที่ทราบเรื่องแล้วไม่ต้องการไปชมภาพยนตร์เรื่องนั้นอีกเพราะทราบตอนสำคัญของเรื่องแล้ว การกระทำดังกล่าวจึงไม่ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ (สามารถหาอ่านเพิ่มเติมได้ที่ <https://bit.ly/2tLMJL3>)

วัตถุประสงค์และลักษณะของการใช้งานลิขสิทธิ์

1. การใช้งานลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่นจะต้องไม่มีลักษณะเป็นการกระทำเพื่อการค้าหรือหากำไร โดยปกติการใช้งานลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่นเพื่อการค้าหรือหากำไร ผู้ใช้จะต้องจ่ายค่าลิขสิทธิ์ให้แก่เจ้าของลิขสิทธิ์
2. การใช้งานลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่นจะต้องไม่มีเจตนาทุจริต เช่นการนำงานลิขสิทธิ์มาใช้โดยไม่อ้างอิงที่มา หรือใช้ในลักษณะที่ทำให้คนเข้าใจว่าเป็นงานของผู้ใช้งานลิขสิทธิ์นั่นเอง
3. หากการใช้งานลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่น ก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคม โดยเป็นการนำงานลิขสิทธิ์มาใช้โดยปรับเปลี่ยน ให้ต่างไปจากงานลิขสิทธิ์เดิมหรือการเพิ่มเติมสิ่งใหม่เข้าไป ก็อาจเป็นการใช้ลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม

การใช้งานโดยธรรม (Fair Use)

Fair Use คือ ความชอบธรรมทางกฎหมายที่อนุญาตให้ใช้ผลงานที่มีลิขสิทธิ์บนพื้นฐานที่จำกัดเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะโดย "ไม่ได้รับการอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์" และการใช้งานนั้นจะต้องไม่นำไปสู่การขัดผลประโยชน์ที่เจ้าของลิขสิทธิ์ควรจะได้รับ

ข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์

1. วิจัยหรือศึกษางานนั้น อันมิใช่การกระทำเพื่อหากำไร
2. ใช้เพื่อประโยชน์ของตนเอง หรือเพื่อประโยชน์ของตนเองและบุคคลอื่นในครอบครัวหรือญาติสนิท
3. ดิจิตัล วิจัย หรือแนะนำผลงานโดยมีการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์นั้น
4. เสนอรายงานข่าวทางสื่อสารมวลชนโดยมีการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานนั้น
5. ทำซ้ำ ดัดแปลง นำออกแสดง หรือทำให้ปรากฏ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของศาลหรือเจ้าพนักงาน ซึ่งมีอำนาจตามกฎหมาย หรือในการรายงานผลการพิจารณาดังกล่าว
6. ทำซ้ำ ดัดแปลง นำออกแสดง หรือทำให้ปรากฏโดยผู้สอนเพื่อประโยชน์ในการสอนของตน อันมิใช่การกระทำเพื่อหากำไร
7. ทำซ้ำ ดัดแปลงบางส่วนของงาน หรือตัดทอน หรือทำบทสรุปโดยผู้สอน หรือสถาบันการศึกษา เพื่อแจกจ่ายหรือจำหน่ายแก่ผู้เรียนในชั้นเรียนหรือในสถาบันศึกษา ทั้งนี้ ต้องไม่เป็นการกระทำเพื่อหากำไร
8. นำงานนั้นมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการถามและตอบในการสอบ

การพิจารณาการใช้ลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม (Fair Use)

1. วัตถุประสงค์และลักษณะของการใช้งานลิขสิทธิ์
 - การใช้งานลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่นจะต้องไม่มีลักษณะเป็นการกระทำเพื่อการค้าหรือหากำไร
 - การใช้งานลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่นจะต้องไม่มีเจตนาทุจริต
 - หากการใช้งานลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่น ก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคม โดยเป็นการนำงานลิขสิทธิ์มาใช้โดยปรับเปลี่ยน (Transform) ให้ต่างไปจากงานลิขสิทธิ์เดิมหรือมีการเพิ่มเติมสิ่งใหม่เข้าไป ก็อาจเป็นการใช้ลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม
2. ลักษณะของงานอันมีลิขสิทธิ์
 - พิจารณาระดับของการสร้างสรรค์งาน
 - พิจารณาว่าเป็นงานที่มีการโฆษณาแล้วหรือไม่ หากงานที่นำมาใช้เป็นงานที่ยังไม่มีการโฆษณา จะอ้างว่าเป็นการใช้ลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรมไม่ได้
3. ปริมาณและเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญที่ถูกนำไปใช้เมื่อเทียบกับเนื้อหาทั้งหมด
 - การนำงานลิขสิทธิ์ของคนอื่นมาใช้ จะต้องคำนึงถึงปริมาณของงานที่นำมาใช้ และสาระสำคัญที่นำมาใช้ด้วย
4. ผลกระทบต่อตลาดหรือมูลค่าของงานอันมีลิขสิทธิ์
 - การใช้งานลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่นจะต้องไม่มีผลกระทบต่อตลาดของงานนั้น

ลิขสิทธิ์ และการใช้งานโดยธรรม (Fair Use Doctrine) กับ Creative Commons License (CC License)

1. สัญญาอนุญาต Creative Commons ทำหน้าที่เป็นใบอนุญาตลิขสิทธิ์ผลงาน ที่เป็นมาตรฐานให้สามารถนำไปใช้อย่างเปิดเผยกับผลงานใด ๆ ตามเงื่อนไขที่เจ้าของผู้ผลิตผลงานชิ้นนั้น ๆ ได้กำหนดไว้ และยังสามารถกำหนดขอบเขตของลิขสิทธิ์ผลงานของตนได้จาก “all rights reserved” เป็น “some rights reserved” เพื่อระบุขอบเขตของลิขสิทธิ์ว่า สงวนลิขสิทธิ์ทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของชิ้นงาน
2. สัญญาอนุญาต Creative Commons ไม่ได้เป็นตัวเลือกของการคุ้มครองลิขสิทธิ์แบบลิขสิทธิ์แต่ทำงานร่วมกันเพื่อเปิดโอกาสและยืดหยุ่นให้ปรับข้อกำหนดและเงื่อนไขของการ คุ้มครองลิขสิทธิ์ในแต่ละชิ้นงานได้เอง
3. มีเสรีภาพที่จะแบ่งปัน ทำสำเนา แจกจ่าย และส่งงานเผยแพร่ต่อไปได้โดยที่ไม่ทำการแก้ไขตัดแปลง ตัดทอน เนื้อหาใด ๆ และไม่นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า ภายใต้สัญญาอนุญาต Creative Commons แต่หากต้องการที่จะ เรียบเรียงใหม่ ดัดแปลง หรือนำไปใช้ในทางการค้า จะต้องมีการขออนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรก่อน

10 คำตามลิขสิทธิ์สุดยอด

1

ลิขสิทธิ์คุ้มครองอะไรบ้าง มีอะไรที่เราสามารถเอามาใช้ได้โดยไม่ต้องขออนุญาตหรือไม่

ลิขสิทธิ์คุ้มครองงานสร้างสรรค์ เช่น บทความ หนังสือ ซอฟต์แวร์ เพลง รูปภาพ ภาพวาด ภาพถ่าย ภาพข่าว ภาพยนตร์ ละคร เป็นต้น แต่ข้อเท็จจริงต่างๆ รวมทั้งข่าวประจำวันทั่วไป ในส่วนขอข้อเท็จจริงที่รายงาน เพียงแค่ ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ไม่เข้าข่ายอันมีลิขสิทธิ์ เราจึงสามารถเอามาใช้ได้โดยไม่ต้องขออนุญาต

2

เราสามารถดาวน์โหลดภาพยนตร์หรือเพลงจากอินเทอร์เน็ตมาฟังและแชร์ต่อให้เพื่อนได้ไหม

การดาวน์โหลดถือเป็นการทำซ้ำที่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ กรณีเว็บไซต์ลิขสิทธิ์ที่เจ้าของลิขสิทธิ์อนุญาตให้ดาวน์โหลดได้ฟรี ก็สามารถดาวน์โหลดได้ แต่ไม่สามารถแชร์ต่อได้ ส่วนกรณีเว็บไซต์ที่ให้บริการโดยเก็บค่าใช้จ่ายในการดาวน์โหลด เมื่อผู้ใช้เสียค่าบริการแล้ว จึงจะดาวน์โหลดมาเพื่อรับชมหรือรับฟังได้ แต่ไม่สามารถแชร์ต่อได้เช่นกัน

3

การก๊อปปี้บทความหรือรูปภาพจากเว็บไซต์มาใส่เฟสบุ๊คของเราหรือแชร์ต่อทว่าไลน์ทำได้หรือไม่

บทความหรือรูปภาพเป็นงานลิขสิทธิ์ การนำมาใช้ ไม่ว่าจะเป็นการก๊อปปี้หรือแชร์ต่อ ควรพิจารณาประกอบด้วยเงื่อนไขการอนุญาตให้ใช้เนื้อหาของเว็บไซต์นั้นๆ ว่าทำได้มากน้อยเพียงใด อย่างไรก็ดีตาม ถ้านำมาใช้ในปริมาณน้อย เช่น 1 ถึง 2 ภาพที่ไม่ได้มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ (economic value) อย่างมีนัยสำคัญและไม่ได้เป็นการใช้เพื่อประโยชน์ทางการค้าหรือหากทำโดยมีการแสดงที่มาของบทความหรือรูปภาพ ก็อาจถือว่าเป็นการใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม (fair use) ไม่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์

4

การนำงานมาใช้และเผยแพร่โดยอ้างอิงที่มาหรือให้เครดิตผู้สร้างสรรค์เพียงพอหรือไม่ก็จะไม่ถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์

การนำงานมาใช้และเผยแพร่ ต้องอ้างอิงที่มาหรือให้เครดิตเสมอ จึงจะไม่ถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์และต้องเป็นกรณีที่ไม่ขัดต่อการแสวงหาประโยชน์จากงานลิขสิทธิ์ตามปกติของเจ้าของลิขสิทธิ์ รวมทั้งต้องไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์เกินสมควรด้วย

*5

การเอ็กหรือหลบเลี่ยงมาตรการทางเทคโนโลยีเพื่อเข้าถึงงานลิขสิทธิ์ เช่น รูปภาพหรือคลิปวิดีโอบนอินเทอร์เน็ต และลบลายน้ำดิจิทัลออก และปรับแต่งรูปภาพหรือคลิปวิดีโอและโพสต์ไว้บนเว็บไซต์ของเรา มีความผิดอย่างไร และมีโทษเท่าใด

- การเอ็กเพื่อต้องการละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น มีความผิดฐานละเมิดมาตรการทางเทคโนโลยี อีกฐานหนึ่งนอกเหนือจากการละเมิดลิขสิทธิ์
 - การลบลายน้ำดิจิทัล ถือเป็นกรละเมิดข้อมูลบริการสิทธิที่มีความผิดฐานละเมิดข้อมูลบริการสิทธิ อีกฐานหนึ่งนอกเหนือจากการละเมิดลิขสิทธิ์
 - การปรับแต่งรูปภาพหรือคลิปวิดีโอของผู้อื่นและโพสต์ไว้บนเว็บไซต์ของเราโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์นั้น มีความผิดฐานละเมิดลิขสิทธิ์โดยการดัดแปลงและเผยแพร่งานลิขสิทธิ์นั้นต่อสาธารณชน
- โทษฐานละเมิดลิขสิทธิ์ ปรับ 20,000 บาท ถึง 200,000 บาท เพื่อการค้า ปรับ 100,000 บาท ถึง 800,000 บาท หรือจำคุก 6 เดือน ถึง 4 ปี หรือกึ่งจำคุกปรับ
- โทษฐานละเมิดข้อมูลบริการสิทธิและมาตรการทางเทคโนโลยี ปรับ 10,000 บาท ถึง 100,000 บาท เพื่อการค้าปรับ 50,000 บาท ถึง 400,000 บาท หรือจำคุก 3 เดือน ถึง 2 ปี หรือกึ่งจำคุกปรับ

**การถือป้ภาพหรือบทความจากอินเทอร์เน็ตมาใช้ในลักษณะอย่างไร
จึงจะต้องขออนุญาตเจ้าของลิขสิทธิ์ และอย่างไรจึงไม่ต้องขออนุญาต**

6

กรณีที่ต้องขออนุญาตเจ้าของลิขสิทธิ์ เช่น การนำภาพหรือบทความนั้นไปใช้ในเชิงพาณิชย์ เป็นต้น กรณีที่ไม่ต้องขออนุญาตเจ้าของลิขสิทธิ์ ต้องเป็นการใช้ในปริมาณพอสมควร เช่น นำมาใช้ในการวิจัยหรือศึกษางานซึ่งไม่ใช่เพื่อหากำไร ใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือเพื่อประโยชน์ของตนเองและบุคคลอื่นในครอบครัวหรือญาติสนิท ใช้ในการเขียน วิจารณ์ หรือแนะนำผลงานโดยมีการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในเวลานั้น ใช้ในการเสนอข่าวทางสื่อมวลชนโดยมีการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในเวลานั้น และใช้ในการเรียนการสอน เป็นต้น

**การทำบล็อก (Blog) แล้วนำคลิปวิดีโอของยูทูปมาเผยแพร่ที่บล็อกของเรา
(embed) ถือเป็นภาระละเมิดลิขสิทธิ์หรือไม่**

7

ถ้าเจ้าของคลิปวิดีโอบนยูทูปเผยแพร่คลิปวิดีโอในลักษณะ Public จะถือว่าเจ้าของลิขสิทธิ์อนุญาตให้สาธารณชนทั่วไปเข้าถึงงานดังกล่าวได้ เพราะฉะนั้น การทำ blog แล้วนำคลิปวิดีโอซึ่งเผยแพร่ในลักษณะ Public ของเราในรูปแบบของการฝังโค้ด (embed) ก็อาจไม่เข้าข่ายละเมิดเช่นเดียวกับการ share link ของคลิปวิดีโอดังกล่าว เนื่องจาก การ embed หรือการ share link เป็นการอ้างอิงกลับไปยังคลิปวิดีโอของเจ้าของลิขสิทธิ์ สำหรับการดาวน์โหลด (download) คลิปวิดีโอและอัปโหลด (upload) ขึ้นใหม่ใน blog เป็นการทำซ้ำและเผยแพร่ผ่านลิขสิทธิ์ใน blog จึงจำเป็นต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อน

**หากซื้อซีดีภาพยนตร์ ซีดีเพลง หรือรูปภาพมาอย่างถูกต้อง เมื่อใช้แล้ว
จะนำออกขายต่อได้หรือไม่ กรณีซื้อโดยดาวน์โหลดซอฟต์แวร์ ภาพยนตร์
เพลงจากเว็บไซต์ จะขายต่อได้หรือไม่**

8*

การซื้อซีดีภาพยนตร์ ซีดีเพลงหรือรูปภาพ ผู้ซื้อได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในแผ่นซีดีภาพยนตร์ ซีดีเพลงหรือรูปภาพนั้น จึงสามารถนำออกขายต่อได้ (กรณีซีดีภาพยนตร์ จะต่อได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551) แต่ผู้ซื้อไม่สามารถทำสำเนาเพื่อนำออกขายได้ เนื่องจากสิทธิในการทำซ้ำและการนำออกเผยแพร่ต่อสาธารณชนเป็นสิทธิแต่เพียงผู้เดียวของเจ้าของลิขสิทธิ์ สำหรับกรณีการซื้อมาโดยวิธีการดาวน์โหลดนั้น เป็นการที่เจ้าของลิขสิทธิ์อนุญาตให้ใช้สิทธิ์ (License) ดังนั้น ไม่สามารถนำไฟล์งานดังกล่าวออกขายต่อได้

**ผู้ให้บริการทางอินเทอร์เน็ต (ISPs) เช่น YouTube Google True DTAC
จะมีความผิดฐานละเมิดลิขสิทธิ์ด้วยหรือไม่ หากผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตอัปโหลด
หนังหรือเพลงละเมิดลิขสิทธิ์**

9*

ผู้ให้บริการทางอินเทอร์เน็ต (ISPs) ไม่ต้องรับผิดชอบฐานละเมิดลิขสิทธิ์หากให้ความร่วมมือกับเจ้าของลิขสิทธิ์ในการนำงานละเมิดออกจากเว็บไซต์ตามคำสั่งศาล

จะอย่างไรเมื่อมีคนนำงานลิขสิทธิ์ของเราไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต

10

เมื่อพบว่ามีการละเมิดเกิดขึ้น เจ้าของลิขสิทธิ์อาจแจ้งเตือนให้ผู้กระทำละเมิดหยุดการกระทำดังกล่าว หรือฟ้องดำเนินคดีอาญาไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อเจ้าพนักงานตำรวจหรือฟ้องร้องเป็นคดีต่อศาล หรืออาจขอให้มีการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทโดยใช้บริการไกล่เกลี่ยของกรมทรัพย์สินทางปัญญาหรือศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ

ที่มา : สรุปประเด็นจาก พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 * ยกเว้น ข้อ 5 ข้อ 8 และข้อ 9 จาก พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558 (มีผล 4 สิงหาคม พ.ศ. 2558)

facebook.com/ipthailand
twitter.com/dip_thailand
ipthailand.go.th

 1368
สายด่วนกรมทรัพย์สินทางปัญญา

แหล่งอ้างอิง

กรมทรัพย์สินทางปัญญา. ลิขสิทธิ์. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2562, จาก <http://www.ipthailand.go.th/th/copyright-001.html>

กรมทรัพย์สินทางปัญญา. คู่มือการใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2562, จาก https://www.ipthailand.go.th/images/781/manual_copyright.pdf

กรุงเทพธุรกิจ (2558). กรมทรัพย์สินทางปัญญา เผย 10 คำถามลิขสิทธิ์ ไขข้อข้องใจ พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ฉบับใหม่. สืบค้นวันที่ 21 พฤศจิกายน 2562, จาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/659393>

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม. คำถาม ข้อสงสัยเรื่องลิขสิทธิ์. สืบค้นวันที่ 21 พฤศจิกายน 2562, จาก <http://www.satitm.chula.ac.th/uploads/files/Licent12.pdf>

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. เทคโนโลยี(วิทยาการคำนวณ) 1 . กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2560.

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2560). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2562, จาก <http://www.royin.go.th/diction>

ใบกิจกรรมที่ 2.1 เรื่อง ลิขสิทธิ์

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

คำชี้แจง จงตอบคำถามให้ถูกต้องและครบคลุม

1. สถานการณ์: นายเทา ต้องการใช้โปรแกรมแอนตี้ไวรัสอันใหม่เพราะโปรแกรมแอนตี้ไวรัสเดิมหมดอายุ นายเทาจึงไปซื้อแผ่นโปรแกรม ณ ร้านค้าแห่งหนึ่งที่คัดลอกโปรแกรมแอนตี้ไวรัสเพื่อจำหน่าย การกระทำของนายเทาถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือไม่ อย่างไร?

.....

.....

.....

.....

2. สถานการณ์: ฟ้า ต้องทำรายงานส่งครู โดยเนื้อหาหรายงานนั้นครูบังคับให้ใส่รูปที่ตัวเองถ่ายเท่านั้น ด้วยฟ้าเป็นคนขี้เกียจจึงไปหารูปทางออนไลน์ที่ไม่ใช่ของตนเองแล้วใส่ไปในรายงานและไม่ระบุที่มา การกระทำของฟ้าถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือไม่ อย่างไร?

.....

.....

.....

.....

ใบกิจกรรมที่ 2.2
เรื่อง ลิขสิทธิ์นี้ของใคร

กลุ่มที่.....

1. ชื่อ.....	นามสกุล.....	เลขที่.....	ชั้น.....
2. ชื่อ.....	นามสกุล.....	เลขที่.....	ชั้น.....
3. ชื่อ.....	นามสกุล.....	เลขที่.....	ชั้น.....
4. ชื่อ.....	นามสกุล.....	เลขที่.....	ชั้น.....
5. ชื่อ.....	นามสกุล.....	เลขที่.....	ชั้น.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นหาข่าวหรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับลิขสิทธิ์จากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ

1. ชื่อเรื่อง

.....

2. ระบุแหล่งที่มา

.....

3. ชาวหรือสถานการณ์ที่เลือกมาเกี่ยวข้องกับลิขสิทธิ์เพราะเหตุใด พร้อมเขียนเป็นผังความคิด

.....

.....

.....

.....

ผังความคิด

แนวทางการประเมินผังความคิด

นักเรียนสามารถเขียนข่าวหรือสถานการณ์ให้เป็นผังความคิดว่าเมืองค์ประกอบใดบ้าง (ตั้งคำตอบในข้อ 3) และองค์ประกอบใดที่เกี่ยวข้องกับลิขสิทธิ์ ใครคือเจ้าของลิขสิทธิ์ หรือใครละเมิดลิขสิทธิ์ (ถ้ามี)

เฉลยแบบทดสอบ ลิขสิทธิ์

คำชี้แจง จงตอบคำถามให้ถูกต้อง

1. เหตุการณ์ในข้อใดทำให้ลิขสิทธิ์เกิดขึ้น

ก. เด็กหญิงฟ้าวาดรูปเครื่องบิน

ข. เด็กหญิงดาวแชร์ภาพของเพื่อนทางโซเชียล

ค. เด็กหญิงชมพูถ่ายเอกสารจากหนังสือ

ง. เด็กหญิงเมย์ร้องเพลงลอยกระทงหลงทาง

2. เด็กหญิงวันดีไปถ่ายรูปกับเด็กหญิงวันเพ็ญ แต่เด็กหญิงวันดีเป็นคนถ่ายรูปดอกไม้แล้วโพสต์ลงโซเชียลของเด็กหญิงนิทหน้อย อยากทราบว่าเจ้าของลิขสิทธิ์นี้คือใคร

ก. เด็กหญิงวันเพ็ญ

ข. เด็กหญิงวันดี

ค. เด็กหญิงนิทหน้อย

ง. ไม่มีใครเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์

3. ข้อใดไม่เป็นลิขสิทธิ์

ก. ข่าวประจำวัน

ข. เพลง

ค. การ์ตูน

ง. ภาพยนตร์

4. ข้อใดอาจมีความเสี่ยงในการละเมิดลิขสิทธิ์

ก. เด็กชายอ้อมแจ้งเวลาฉายภาพยนตร์ให้เพื่อนทราบ

ข. นักข่าวแสดงข่าวข้อเท็จจริง

ค. เด็กชายหนุ่มดาวน์โหลดคลิปไปจาก YouTube

ง. เด็กชายพีซื้อรูปจากแหล่งที่ขายรูป

5. เจ้าของลิขสิทธิ์สามารถทำอะไรได้บ้าง

ก. ขาย

ข. ให้เช่า

ค. ดัดแปลง

ง. ถูกทุกข้อ

หมายเหตุ: ในการเฉลยแบบทดสอบอาจให้นักเรียนทั้งห้องช่วยกันตอบ และอภิปรายถึงเหตุผลในการเลือกตอบแบบดังกล่าว